

Bedensel Yetersizlik

Fiziksel Düzenlemeye İlişkin Uyarlamalar
Eğitsel Düzenlemelere İlişkin Uyarlamalar
Sosyal Etkileşime İlişkin Uyarlamalar
Velilere Öneriler

2022

Bedensel Yetersizlik Nedir?

Hastalıklar, kazalar ve genetik faktörlere bağlı kas, iskelet, sinir sistemi ve eklemlerin işlevlerini yerine getirememesi sonucunda meydana gelen hareket ile ilgili yetersizlikler durumudur.

Bedensel Yetersizliğin Nedenleri

- Merkezi sinir sisteminin zedelenmesi
- Ateşli ve bulaşıcı hastalıklar
- Genetik bozukluklar
- Oksijen yetmezliği
- Zehirlenmeler ve kazalar
- Doğum öncesinde, sırasında ve sonrasında oluşan fizyolojik ve psikolojik hasarlar.

Bedensel Yetersizliğin Sınıflandırılması

Hafif Düzey: Yaşamını sürdürmek için destekleyici bir araca gereksinim duymamakta, kişisel gereksinimlerini bağımsız olarak karşılayabilmektedir.

Orta Düzey: Yetersizliğin tipine göre yardım sağlayan bir araca gereksinimi vardır. Kişisel gereksinimini karşılamakta yardımcı araçlar kullanmaktadır.

Ağır Düzey: Tekertelekli sandalyeyi kullanırlar, bireysel ihtiyaçlarını karşılamada zorlanırlar

Fiziksel Düzenlemeye İlişkin Uyarlamalar

- Bedensel engelliler, engelliler içinde fiziksel açıdan mekân gereksinimi en fazla olan gruptur. Yürümeye ve hareket etmek için yardımcı araç gereçlere ihtiyaç duyarlar. Kullandıkları araç gereçler mekân tasarımında düzenleme gerektirmektedirler. Ortopedik engelli bireylerin kullandıkları araçlarla, antropometrik boyutları şöyledir.

Sınıf Ortamı Uyarlamaları

- Tekerlekli sandalye kullanan bir çocuk yatayda, 1,20 cm'lik bir açıklığa gereksinim duyar. Tekerlekli sandalye kullanıcısı, normal sırada oturan öğrenciden tekerlekler nedeniyle daha yüksekte olduğu için, masa yüksekliğinin alt seviyesi 5-12 yaş için 60 cm, üst seviyesi ise 65 cm olmalıdır. Raf yüksekliklerinin uzanma mesafeleri de yine tekerlekli sandalye boyutlarına göre değişir. En alt raf seviyesi 50 cm, en yüksek raf seviyesi 90 cm'dir. Bu şartlar sağlandığı takdirde yardıma ihtiyaç olmadan ulaşılabilirliği sağlanmış olacaktır.
- Uygun boyutlarda rampa için eğim en az %6 ile en fazla %10 arası olmalıdır.
- Merdiven basamakları profilsiz ve riht yüksekliği en fazla 150 mm olmalıdır.
- Rampanın her iki yanında en fazla 90-100 mm yüksekliğinde tırabzan yerleştirilmelidir.
- İdeal korkuluk yüksekliği, yetişkinler için 85-95 cm arası iken, çocuklar için 50-70 cm'dir.

- Yardımcı yürüme araçları kullanan bedensel engellilerin ve eğitim mekanlarına ulaşmak için yürüme yollarını kullanmak zorunda olan bedensel engelli çocukların bir diğer sorunu da, zeminin güvensiz olmasıdır. Yağışlı, ıslak ve eğimli yüzeylerde zeminin kaygan olması engelli bireyde güvensiz ve tedirgin bir durum yaratmaktadır. Tehlikeye yaratan zeminlerin kayganlığını gidermek için eğimli yüzeylerin kaplama malzemesinin dokulu, pütürlü ve kaymayı önleyici malzemedan yapılmış olmasına özen gösterilmelidir.

İç mekan düzenlemeleri:

- İç mekanda ise özellikle temel eğitim okullarında sınıflar, koridorlar ve kapılar tekerlekli sandalye ve yardımcı araç boyutlarına uygun genişlikte boyutlandırılmalıdır. Normal boyutlarda bir tekerlekli sandalye 70-75 cm genişliktedir. Kapı kenarlarına çarpmadan geçebilmek için minimum kapı genişliği 85 cm olmalıdır. Rahat kullanım için 100 cm kapı açıklığı gerekmektedir.
- Temel eğitim okulları tasarlama ilkelerine göre okul binaları en fazla 3 kat olmak üzere tasarlanır ve genellikle yatay sirkülasyon sağlanması esas alınır. Düşey sirkülasyon ise merdivenle sağlanmaktadır. Merdiven kullanamayan bedensel engelliler için engelli asansörü veya merdivene monte edilebilen engelli lifti veya engelli kaldırıcı kullanılmalıdır.
- Engelli asansörü kabin içi boyutları en az 100/140 cm olmalıdır.
- Normal sınıf düzeninde, sıraların arasındaki mesafe 75 cm, sıraların yan duvarlara mesafesi 60 cm, sıraların arka duvara olan mesafesi 80 cm'dir. Sınıf kapısı genişliği ise 100/210'dir.

0 cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

TOPPOINT
Schreibwaren
BUBB

- Tekerlekli sandalye kullanan engelli öğrenci en az 70/120'cm'lik yer kaplar. Bu nedenle sıralar arasından rahatlıkla geçebilmesi için en az mesafenin 100 cm olması gerekmektedir.
- Sınıf kapısı ise 100 cm'lik tek kanat yanında 50'lik küçük kanat şeklinde veya çift kanatlı kapı olarak çözümlenmelidir.
- Tahtanın önünde normal sınıflarda bulunan platform ise, tekerlekli sandalye kullanan öğrencilerin sınıflarında bulunmamalıdır.
- Engelli öğrencilerin de eğitim aldığı temel eğitim okullarında, tekerlekli sandalye kullanan engelli öğrenciler için her WC grubunda bir kabinin engelliler için düzenlenmesi gerekmektedir.
- Engelli kabininde yanında tutamakları bulunan engelli klozeti, engelli lavabosu ve öne doğru eğimli ayna bulunmalıdır.
- Zemin kaplaması kaygan olmayan dokulu malzeme ile kaplanmış olmalı ve takılma ve düşme riskine karşı pürüz ve engellerden arındırılmış olmalıdır.

Eğitsel Düzenlemelere İlişkin Uyarlamalar

- Ortopedik engelli öğrencilerin buldukları sınıf, mümkün olduğu kadar giriş katında ve sınıf içindeki yerleri de kapıya yakın, kolaylıkla girip çıkabilecekleri bir yerde olmalıdır.
- Bedensel engelli öğrenciler için, çok lüzumlu durumlarda merdivenlere veya kapı eşiklerine rampa yaptırılmalıdır.
- Ellerini kullanmakta zorluk çeken öğrencilere derslerde ve imtihanlarda daha fazla zaman tanınmalı, ellerini hiç kullanamayan öğrencilerin yazılı yoklamaları öğrencinin uygun bir görevliye cevapları söyleyerek yazdırması şeklinde olmalıdır.
- Bedensel yetersizliği olan öğrenci, normal okul ve sınıfa devam ederek sınırlılıklarını kabul etmeyi onları ödünlemenin yollarını ve erken yaşlardan itibaren yaşam sorunlarını çözmeyi ve yetersizliği olmayanlarla yarışmayı öğrenir.
- Bedensel yetersizliği olan çocuğun yada sınıf arkadaşlarının birbirine karşı anlayış kazanmaları büyük ölçüde öğretmene ve öğretmenin bedensel yetersizliği olan çocuğa yönelik tutumlarına bağlıdır.
- Bedensel yetersizliği olan çocukların pek çoğunun zorunlu olarak sık sık hekime gitmesi, hastanede ve evde yatması nedeniyle okula devamları aksamaktadır. Bu çocuklardan bazıları Olağan öğretim süreçlerinden yararlanırken bazıları için özel öğretim süreçlerine yer vermek gerekmektedir.
- Çocuğun bedensel özrü yanında zihinsel özrü yoksa normal okullarda eğitim görmelerinin mümkün olduğunca desteklenmesi gerektiğini de aklımızdan çıkarmayalım. Bedensel özürli çocuklar motor-hareket becerilerindeki yetersizlik dışında yaşittarıyla ortak özellikleri olduğu için gerekli düzenlemelerle normal okullardan en çok yararlanacak çocuklardır.
- Bedensel yetersizliği olan öğrenciler, Beden eğitimi gibi derslerden muaf olabilir .

Sosyal Etkileşime İlişkin Uyarlamalar

Bedensel engelli bir bireyin aktiviteleri, sahip olduğu engelle bağlı olarak kısıtlılamakta, mimari engeller, egzersiz, fiziksel aktivite ve spor konusundaki bilgi eksikliği fiziksel performansını istediği gibi geliştirmesine izin vermemektedir.

Engelli bireylerin toplumun geneline göre aktivite düzeylerinin daha düşük olduğu bilinmekte ve düşük aktivite düzeyine bağlı ek sağlık problemleri görülebilmektedir.

Engelli bireylerin fiziksel aktivite ve sportif programlara katılımlarındaki temel hedef, daha bağımsız daha sağlıklı bir yaşam sürmelerine yardımcı olmak ve toplumsal katılımlarını artırmaktır.

Bedensel Engelliler için Aktivite Gereksinimi ve Güvenlik Önlemleri

1. Yapmakta olduğunuz fiziksel aktiviteleri tespit edin.
2. Fiziksel aktiviteye başlamadan önce mutlaka sizi takip eden hekim ve sağlık personelini bilgilendirin, hangi aktiviteleri yapabileceğiniz konusunda bilgi alın ve kısa ve uzun dönem hedeflerinizi belirleyin.
3. Fiziksel aktiviteye kısa sürelerle dereceli olarak başlayın ve süresini yavaş yavaş arttırarak devam edin.
4. Kalp hızınızın aşırı artması, nefes nefese kalmanız, ağrı ve rahatsızlık hissetmeniz, aşırı yorulmanız durumunda aktiviteyi sonlandırın.
5. Yapacağınız aktivitenin şiddeti aktivite sırasında yanınızdaki ile konuşabilmenizi engellemeyecek düzeyde olmalıdır.
6. Fiziksel aktivite sırasında kullanılan ortez, protez ve/veya yardımcı cihazların emniyetli bir şekilde kendinize ve çevrenizdekilere zarar vermeyecek şekilde bağlanması, takılması veya kullanılmasına özen gösterin.

Aktivitelerin Şiddeti ve Süresi

Bedensel engelli bireyler haftada 3 gün, günde en az 30 dakika orta şiddette veya 20 dakika yüksek şiddetli aktivite yapabilirler.

Örneğin tekerlekli sandalyeye bağımlı bir bireyin günde 30-40 dakika tekerlekli sandalye kullanması, orta şiddette fiziksel aktivite kabul edilirken, 20 dakika tekerlekli sandalye basketbol oynaması yüksek şiddette aktivite olarak kabul edilebilir.

Aktivitenin en ideali, düzenli olarak yapılmasıdır. Bireyler, güvenli yapılan tüm aktivitelere katılabilirler. Aktiviteler eğlendirici hâle getirebilirler (yürüme, tekerlekli sandalye kullanma, dans gibi).

Engelli çocukları daha aktif hâle getirmek için; okul çevresinin, parkların, spor salonlarının onların da yararlanabileceği şekilde düzenlenmesi, doğru yönlendirme ve uygun spor branşı için eğitimli uzman kişilerin görev olması ve adapte edilmiş fiziksel eğitim programlarının okulda uygulanmasına olanak sağlanması gibi konulara dikkat edilmelidir.

Çocuğun ilgilendiği herhangi bir aktivite çocuğun kendine güvenini sağlayacak ve gelişimine yardımcı olacaktır.

- Çocuğunuza sevgi ve yardım duygularıyla yaklaşarak evdeki günlük aktiviteleri beraber yapmaya çalışın.

- Evde yaptığınız işlerin hepsi özel ihtiyaçları olan çocuğunuzun dünyayı daha iyi tanımaya yardımcı olacaktır. Örneğin; ona ışığı açmak, masayı hazırlamak veya yatağı düzeltmek için neler yaptığınızı anlatabilirsiniz.

- Her tabağın yanına kaşık koymak, kurabiyeleri getirmek veya çamaşır sepetine çamaşırları koymak gibi basit görevler verebilirsiniz.

- Çocuğunuzun kendi yapabileceği aktiviteleri asla siz üstlenmeyin. Örneğin; bacaklarında ortopedik bozukluk var, ancak ellerini kullanabiliyorsa çoraplarını siz giydirmeyin yada yemeğini siz yedirmeyin Aynı durum, erişkin bedensel engelli bireyler için de geçerlidir. Engelli birey yapabildiği her türlü aktiviteyi kendisinin yapması yönünde desteklenmelidir.

0 cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

TOPPOINT
Schreibwaren
BURO**YAŞ
ARALIĞI****Ev İçi / Dışı Boş
Zaman Aktiviteleri****Spor
Aktiviteleri****İş / Okul
Aktiviteleri**0-18
YAŞBeden eğitimi dersle-
rine aktif katılımAerobik aktiviteler
(koşma, zıplama gibi..)Ev dışında yürüme ve
tekerlekli sandalye
kullanma,Kuvvet, dayanıklılık ve
esnekliği arttırmak
için egzersizler

Ata binme

Yüzme

Bisiklet kullanma

Su içi egzersizler

Dans

Grup oyunları (körebe,
saklambaç, yakan top,
evcilik oyunu vb.)Bireysel oyunlar
(uçurtma uçurma, su
oyunları, top-balonla
oynama vb.)Oyun parkında vakit
geçirme

Kamp yapma,

Balık tutma,

Paralimpik Sporlar

Atletizm,

Atıcılık,

Ampute futbol,

Masa tenisi,

Tekerlekli sandalye
basketbol,

Bilek güreşi,

Halter,

Badminton,

Okçuluk,

Tekerlekli sandalye
tenis,

Yelken,

Yüzme,

Oturarak voleybol

Kayak

Boccia

Tekerlekli Sandalye
Curling

Judo

Tekerlekli Sandalye
Eskrim

Bisiklet

Kürek

Tekerlekli Sandalye
Dans

Sınıf içi aktiviteler

Grup oyunları (kö-
rebe, saklambaç,
yakan top, evcilik
oyunu vb.)Bireysel oyunlar
(uçurtma uçurma,
su oyunları, top-
balonla oynama
vb.)Ders aralarında
kısa yürüyüşlerAerobik aktiviteler
(folklor, ip atlama
gibi)

**YAŞ
ARALIĞI****Ev İçi / Dışı Boş
Zaman Aktiviteleri****Spor
Aktiviteleri****İş / Okul
Aktiviteleri**

19
YAŞ
VE
ÜSTÜ

Ev dışında yürüme ve tekerlekli sandalye kullanma,

Kuvvet, dayanıklılık ve esnekliği arttırmak için egzersizler

Kamp yapma,

Balık tutma,

Bahçe işleri,

Boya yapma

Ev işlerinde aile bireylerine yardım etme

Paralimpik Sporlar

Atletizm,

Atıcılık,

Ampüte Futbol,

Masa Tenisi,

Bilek Güreşi,

Halter,

Badminton,

Okçuluk,

Tekerlekli Sandalye
Tenis,

Yelken,

Yüzme,

Oturarak Voleybol

Kayak

Boccia

Tekerlekli Sandalye
Curling

Judo

Tekerlekli Sandalye
Eskrim

Bisiklet

Kürek

Tekerlekli Sandalye
Basketbol

Tekerlekli Sandalye
Dans

Masa başı aktiviteler (telefon veya klavye kullanma)

Masa başı egzersizleri (düzgün duruş ve oturuşa yönelik egzersizler)

Velilere Öneriler:

Mutfak için uyarlamalar

- Engellilerin konutlarında geçirdikleri zamanın büyük bölümünü mutfak, salon ve yatak odalarında harcadıkları düşünülebilir. Mutfaklarda özellikle dolapların yapısı ve mutfak içinde
- varsa yemek yeme bölümü tasarlanırken tekerlekli sandalyenin manevra alanına, dolaplara
- yaklaşma ölçülerine ve yüksekliklere özen gösterilmelidir. Mutfaklarda yapılan temel eylemler
- olan yıkama, pişirme vb. eylemlerin daha az manevra ile yapılabilir olarak organize edilmesi
- gerekir. Mutfaklarda en fazla dolaşım evye, ocak ve buzdolabı arasında olmaktadır.
- Mutfaklarda mümkün olduğunca gün ışığından yararlanılmalı ve mekân yönlendirilmesi, dolayısıyla pencerelerin konumlandırılması en fazla gün ışığı alacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Elektrikli mutfak gereçleri belirli bir yükseklikte olmalıdır. (Kapağının rahat açılması ve
- cihazın içinin rahat görünebilmesi için gerekli yükseklik). Ayrıca mutfak dolabının içine
- konabilecek mekanizmalar ile bu gereçlerin kullanımı oldukça kolaylaştırılabilir
- Tezgâh üstü rafların engelliler için uygun duruma getirilmiş olmalıdır.
- En çok kullanılan eşyalar en alt raflara gelecek şekilde yerleştirilmelidir. Ayrıca tezgâh altı
- mutlaka tekerlekli sandalyenin girişine olanak sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Üst dolaplar olarak kurulacak hidrolik bir piston sayesinde raflar hareketli hale getirilerek engellilerin üst dolapları kullanması sağlanabilir.

- Mutfaklarla ilgili uyulması gereken temel kurallar TS 911 isimli standartta belirtilmiştir.
- Bu standarda göre mutfaklar L veya U biçimlerinde yapılabilir. U ve L biçimli mutfaklarda tekerlekli sandalye kullananların manevralarına imkân vermek üzere en az 1525mm x 1525mm boş bir alan bulunmalıdır. Diğer biçimlerde ise bu alanın en az 760mm x 1220mm olması yeterlidir.
- Çalışma tezgâhı sabit veya hareketli olarak düşünülebilir.
- Tezgâh sabit değilse, üst yüzeyi ile döşeme üst yüzeyi arasındaki 710mm - 915mm'lik yükseklikte ayarlanabilir olmalıdır.
- Tezgâh sabitse tezgâh üst yüzeyi ile döşeme üst yüzeyi aralığı en fazla 865mm olmalıdır.
- 760mm x 1220mm döşeme alanı olan yerde tekerlekli sandalye kullanan birey tezgâha önden yaklaşabilir.
- Tezgâh altında keskin veya sivri kısımlar bulunmamalıdır.
- Tekerekli sandalye kullananların masada oturmaları ve çalışma tezgâhını kullanmaları için diz yüksekliği en az 685mm, genişlik 760mm, derinlik 485mm olmalıdır.
- Çalışma yüzeyi ve masalarının üst noktası yerden 710mm - 865mm arasında olmalıdır.
- Pişirme grubu olarak adlandırabileceğimiz grupta ocak ve fırınları sayabiliriz. Fırın veya
- ocakların altında diz boşluğu varsa, buralarda elektrik şokunu ve yangınları önlemek için temas eden açık yüzeyler korunmalıdır. Fırın ve ocakların kontrol düğmelerine önden yaklaşım sağlanmalıdır (Kontroller fırının ön panelinde yer almalıdır).

0 cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

TOPPOINT
Schreibwaren
BURO

- Mutfak dolapları, mutfakta gerekli olan kapların ve gıdaların saklanması için mutlaka gereklidir. Üst dolapların kulpu veya çekmesi mümkün olduğunca dolap kapaklarının alt tarafına yakın olmalıdır. Özellikle üst dolaplarda küçük bir kuvvet uygulandıktan sonra kendiliğinden açılabilen veya kapanabilen pnömatik veya hidrolik pistonlardan faydalanılmalıdır.
- Alt dolaplar için kulp veya çekme kolu, dolap kapaklarının mümkün olduğunca üst tarafına yakın olmalıdır.
- Sık kullanılan raflar yerden en fazla 1220mm yükseklikte olmalıdır. Evye ve evye tezgâhi ayarlanabilir veya değiştirilebilir
- bölümlerden meydana gelmiş ise, bitmiş döşeme ile tezgâh üstü veya evye kenarı aralığı 710mm 915mm arasında değişen yükseklikte olmalıdır

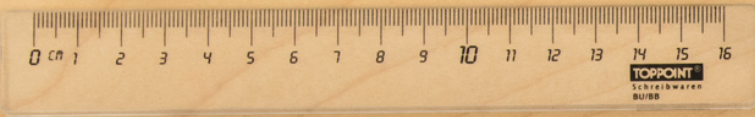
Salon için uyarlamalar

- Konutun hiçbir yerinde keskin köşeler bulunmamalıdır. Duvar köşelerine mutlaka kavis verilmelidir.
- Ellerini kullanmakta güçlük çeken engelliler için acil düğmeleri tek bir düğmeyle çalışan, uzun süre basmak gerekmeyen ve kesinlikle döndürmeli olmayan özellikte düşünülmelidir. Özellikle akıllı telefonlar vasıtası ile uyarı sistemleri kurulabilir.
- Oturma grubunun ön tarafında bırakılması gereken geçiş boşluğu ise 1065mm olmalıdır. Böylece oturan kişi rahatsız edilmeden gerekli dolaşım sağlanabilir.
- Koltukların kolçaklarının açılır kapanır olması transferi oldukça kolaylaştıracaktır. Ayrıca gerekli olan yerlerde 180 derece dönüş için yeterli alanlar bırakılmalıdır. Ayrıca koltuklara geçişte gerekli çözümler düşünülmeli ve yardımcı aparatlar konulmalıdır.
- Oturma grubunun yan kısmında geçiş için en az 760mm boşluk bırakılması gereklidir.
- Yemek masasının ölçüleri ve kişi başına gereken boşluk bırakılmalıdır. Buna göre bir kişi için yeterli genişlik 76cm'dir. Ayrıca 48cm masa altında boşluk düşünülmeli; iki kişinin karşılıklı yemek yiyeceği yemek masasında minimum genişlik 100cm olmalıdır.
- Yemek masalarında en fonksiyonel olan masa tipi dairesel yemek masalarıdır. Bu masalarda özelliklerde dörtkenar yerine sadece ortada ayak bulunması masaya giriş çıkışları oldukça kolaylaştırır.

Yatak odaları için uyarlamalar

- Ortopedik engelliler için yatağın en az bir yanında mümkünse iki - üç yanında uygun boşluklar bırakılmalıdır.
- Yatağın sadece bir yanında boşluk bırakılacaksa engelli kullanıcının 180 derece dönüşlerde manevra yapabilmesi için bu boşluk en az 1525mm çapında olmalıdır.
- Aynı oda içerisinde iki yatak konulacaksa odanın iki yanında (yatakların en az bir kenarında) uygun boşluk bırakılmalıdır.
- Yatak odasında bulunan tüm mobilyaların yerleştirilmesinde tekerlekli sandalyenin geçiş ve manevra alanları bırakılmalıdır ve gerekli olan durumlarda transfer için uygun mekanik sistemler kullanılmalıdır.
- Yatağın konumlandırılmasında güneş ışığının geliş yönü ve pencere önemlidir. Tercihen yatak pencereye paralel konumlandırılır.
- Elbise dolabına önden yaklaşımlarda en azından ayaklar içeriye girecek şekilde
- çözümler üretilmelidir. Bunun için en kolay çözüm dolap baza yüksekliğinin düzenlenmesidir.
- Genel kullanıcılar için tasarlanan dolaplara göre baza daha içeride olmalıdır.
- Ayrıca elbise dolaplarının kapakları sürme yapılırsa daha kullanışlı olmaktadır. Elbise asılacak yükseklik 1200mm olmalıdır.
- Daha rahat ulaşılacak raflar ise 1120mm yüksekliğe kadar olmalıdır.
- Elbise dolabında veya raflarda yandan yaklaşımlarda minimum raf yüksekliği zeminden 2300mm yukarıda olmalıdır. En üst raf yüksekliği rahat ulaşım için 1370mm'den fazla düzenlenmemelidir.

• Lavaboların uyarlamaları

- Konut içi genel kullanım alanlarından daha fazla yararlanabilmek için WC'ler küçük bırakılır. Ancak WC'ler engelliler için mutlaka özel tasarlanmalıdır. Bu tasarımlarda kapı genişlikleri 81,5cm den az olmamalıdır.
- WC için bırakılan alanda dikkat edilmesi gereken en önemli unsur engelli bireyin içeriye girdiğinde kapıyı kapatacak kadar boşluk bulunmalıdır.
- Odadan veya koridordan WC'ye girişte kesintikle eşik vb yükseltmeler bulunmamalıdır.
- Lavabo olarak kullanılacak kısım dolaplı yapılacaksa mutlaka tekerlekli sandalyenin girebileceği kadar alan boş bırakılmalıdır.
- Ayrıca WC'lerde hareket alanları ve özel aparatların konumlarına dikkat edilmelidir. Islak hacimlerde özellikle dar hacimli olanlarda, hem yerden tasarruf hem de güvenlik açısından kapılar dışarı açılmalıdır.
- Ulaşılabilir bir hacimde 180 derece dönüş için 150cm çapında bir manevra alanı bırakılmalıdır.
- Tekerlekli sandalye kullanıcılar için mutlaka klozet kullanılmalıdır.
- Klozetler belirtilen şartları taşımak kaydıyla duvara monteli veya yere monteli olabilir. Klozet etrafında bırakılacak manevra alanı ve transfer boşluğu kullanıcının hangi elini kullandığı ile bağlantılıdır.
- Tuvalet bölmesinin derinliği en az 1420mm olmalıdır. Derinlik en az 1575mm olduğunda duvara monteli klozet kullanılabilir. Bu derinlik en az 75mm artırıldığında yere monteli klozet kullanılabilir. Tuvaletler sağ ve sol el kullanımına uygun olarak düzenlenmelidir.
- Tuvalet bölmelerinde ön kısımda veya en azından bir tarafta yerden en az 230mm olan ayak koyma yeri yüksekliği bulunmalıdır.
- Tutunma bantları döşemeye paralel veya gerektiğinde düşey olarak düzenlenebilir.
- Tutunma bantları mekan içindeki hareketlere engel olmamalıdır.
- Tutunma bantlarının genişlik veya çapı 32mm - 38mm olmalıdır.
- Tutunma bantları duvara monte edilmişse, duvarla arasında 38mm aralık bulunmalıdır.
- Musluğun 10 saniye açık kalabilmesi durumunda fotoselli musluklar kullanılabilir. Lavabo altında tesisat sistemleri korunmalıdır.
- Ellerini kullanabilen bireyler için ipli sifon kullanılacaksa standartlara uyulmalıdır.

**GÜMÜŞHANE REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

**ADRES: İNÖNÜ MAHALLESİ AYDIN
DOĞAN KÜME EVLER NO: 32/3
MERKEZ / GÜMÜŞHANE**

**Telefon : 0 (456) 213 43 47
Faks : 0 (456) 213 25 73
E-posta : 254496@meb.k12.tr**

@gumushaneram

gumushaneram

İŞİMİZ GÜCÜMÜZ İNSAN